

**UCHWAŁA NR LXIV/802/10
RADY MIASTA ZIELONA GÓRA**

z dnia 30 marca 2010 r.

**w sprawie Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii
na lata 2010 – 2015 .**

Na podstawie art.10 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.¹) **uchwała się**

**PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA LATA 2010 – 2015 W MIEŚCIE ZIELONA GÓRA**

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej „*Programem*” określa zakres oraz sposób prowadzenia zadań własnych Miasta Zielona Góra związanych z przeciwdziałaniem narkomanii.

2. *Program* stanowi część Strategii Integracji i Polityki Społecznej Miasta Zielona Góra na lata 2004 – 2015.

§ 2. 1. Program realizowany jest przez Biuro Pełnomocnika ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zielonej Górze.

2. W realizacji *Programu* uczestniczą:

- 1) sądy rejonowe;
- 2) placówki pomocy społecznej;
- 3) placówki penitencjarne;
- 4) placówki oświatowe;
- 5) zakłady opieki zdrowotnej;
- 6) administracja zespolona;
- 7) organizacje pozarządowe;
- 8) szkoły wyższe;
- 9) kościoły i związki wyznaniowe;
- 10) osoby fizyczne i prawne,
- 11) środki masowego przekazu,
- 12) policja.

§ 2. Ilekroć w *Programie* jest mowa o:

- 1) *profilaktyce*- należy przez to rozumieć proces wspomaganie człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczanie i likwidowanie czynników niekorzystnych dla życia i zdrowia człowieka;
- 2) *mieście*- należy przez to rozumieć Miasto Zielona Góra.

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2006 r. Nr 66, poz.469 i Nr 120, poz. 826, z 2007 r. Nr 7, poz. 48, i Nr 82, poz. 558 oraz z 2009 r. Nr 18, poz.. 97, Nr 63, poz.. 520, Nr 92, poz. 753, Nr 98, poz. 817 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146.

Rozdział 2

Cele Programu

§ 3. Celami Programu są:

- 1) ograniczenie używania narkotyków na terenie miasta oraz związanych z tym problemów zdrowotnych i społecznych;
- 2) działalność profilaktyczna na rzecz mieszkańców miasta, zwłaszcza młodzieży;
- 3) leczenie, rehabilitacja i reintegracja osób uzależnionych oraz oddziaływania terapeutyczne i psychoedukacyjne skierowane do osób używających narkotyków;
- 4) ograniczanie zdrowotnych i społecznych szkód będących następstwem zjawiska narkomanii.

§ 4. **Profilaktyka** prowadzona będzie odpowiednio do stopnia ryzyka, na trzech poziomach:

- 1) *profilaktyka pierwszorzędowa* - adresowana do szerokich nie zidentyfikowanych grup osób, zatem potencjalnie zdrowych, mająca na celu wzmocnienie czynników (wewnętrznych i zewnętrznych) chroniących przed patologią i kreujących zdrowie, wysoką jakość życia, wspomaganie prawidłowego rozwoju fizycznego i psychospołecznego, zapobieganie pojawianiu się zachowań dysfunkcyjnych i zwiększenie odporności na różnego rodzaju zagrożenia, a zatem rozwijanie umiejętności radzenia sobie z wymogami życia;
- 2) *profilaktyka drugorzędowa* – kierowana do osób, u których pojawiają się pierwsze przejawy zaburzeń (różne w formie i nasileniu), do grup tzw. podwyższonego ryzyka; dotyczy one osób eksperymentujących z narkotykami, bądź przyjmujących je w sposób okazjonalny, a także tych jednostek, które narażone są na ekspozycję narkotyków na skutek pozostawania w bliskich, bezpośrednich kontaktach z osobami je stosującymi w sposób okazjonalny lub systematyczny;
- 3) *profilaktyka trzeciorzędowa* - podejmowana wobec osób w przypadkach zdiagnozowanej dysfunkcji, uzależnionych od narkotyków oraz wychodzących z uzależnienia (postrehabilitacja); profilaktyka trzeciorzędowa to także strategia działań kierowana do osób współuzależnionych, żyjących w bezpośrednim związku, opartym na więzi rodzinnej i/lub emocjonalnej z osobą uzależnioną.

Rozdział 3

Zadania i sposoby realizacji Programu

§ 5. Zadaniem Programu są:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych lub zagrożonych uzależnieniem:
 - a) realizacja programów terapeutycznych (zarówno indywidualnych jak i grupowych) skierowanych do osób uzależnionych lub używających szkodliwie narkotyków,
 - b) wspieranie inicjatyw społecznych (w tym zwłaszcza grup samopomocowych) na rzecz organizowania pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym,
 - c) realizacja programów motywacyjnych,
 - d) realizacja programów postrehabilitacyjnych (wspieranie hosteli dla osób uzależnionych od narkotyków, które ukończyły stacjonarny program leczenia).
 - e) współpraca ze stacjonarnymi i ambulatoryjnymi placówkami terapii uzależnień,
 - f) realizacja programów redukcji szkód,

- g) opracowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjno-informacyjnych (plakaty, ulotki, broszury, informatory, poradniki) dotyczących istoty zjawiska narkomanii oraz lokalnej oferty terapeutycznej,
 - h) szkolenia dla personelu placówek leczenia odwykowego służące ciągłemu doskonaleniu warsztatu pracy;
- 2) udzielenie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej:
- a) realizacja indywidualnych i grupowych programów terapeutycznych skierowanych do osób dotkniętych problemem współzależnienia,
 - b) konsultacje psychologiczne oraz prawne skierowane do rodzin, których członkowie są uzależnieni, używają szkodliwie lub eksperymentują z narkotykami,
 - c) funkcjonowanie grup wsparcia dla rodzin, w których występują problemy narkomanii,
 - d) opracowanie i rozpowszechnienie materiałów edukacyjno-informacyjnych dotyczących narkomanii, miejsc i dostępnych form pomocy,
 - e) realizacja programów wczesnej interwencji;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:
- a) realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii, edukacji dotyczącej szkodliwości narkotyków, edukacji HIV/AIDS, rozwoju umiejętności społecznych oraz promocji zdrowego stylu życia organizowanych w środowisku dzieci, młodzieży i dorosłych, polegająca na zintegrowanym działaniu wielu instytucji i organizacji,
 - b) opracowanie materiałów edukacyjno-informacyjnych wspierających programy profilaktyczne,
 - c) szkolenia dla pedagogów zatrudnionych w instytucjach edukacyjno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży,
 - d) szkolenia dla grup, które profesjonalnie nie zajmują się problematyką uzależnień, a z racji zawodowego zaangażowania na rzecz młodzieży mogą uczestniczyć w realizacji programów profilaktycznych,
 - e) objęcie działaniami edukacyjno-informacyjnymi i profilaktycznymi środowisk akademickich,
 - f) organizacja kampanii społecznej na rzecz przeciwdziałania narkomanii z udziałem różnych instytucji i mediów,
 - g) organizacja alternatywnych do używania substancji psychoaktywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży (również z grup ryzyka) w postaci funkcjonowania świetlic środowiskowych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, różnego rodzaju klubów wspierających i rozwijających zainteresowania i umiejętności,
 - h) realizacja profilaktyki trójplaszczynowej, kierowanej jednocześnie do dzieci/młodzieży, rodziców i nauczycieli/wychowawców,
 - i) tworzenie programów opierających się na pracy liderów młodzieżowych w środowisku rówieśniczym;
- 4) wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii:

- a) współpraca z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii w celu realizacji wyznaczonych przez to biuro standardów dotyczących rozwiązywania problemów narkomanii,
 - b) organizowanie konferencji i spotkań z udziałem przedstawicieli różnych podmiotów działających na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii służących współpracy merytorycznej, wymianie informacji oraz budowaniu lokalnego systemu współpracy,
 - c) dofinansowywanie imprez miejskich ugruntowujących postawy promujące zdrowy styl życia, właściwe wzorce rodzinne i społeczne,
 - d) wspieranie i podnoszenie kwalifikacji osób pracujących z osobami uzależnionymi poprzez organizowanie i dofinansowanie szkoleń,
 - e) organizowanie kampanii społeczno – edukacyjnych w środowisku lokalnym poprzez:
 - opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii (ulotki, broszury, plakaty),
 - współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów oraz w zakresie promocji zdrowego stylu życia,
 - f) wspieranie inicjatyw lokalnych organizacji społecznych, w tym Polskiego Towarzystwa Zapobiegania Narkomanii Oddział w Zielonej Górze, poprzez dofinansowywanie programów i działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych, minimalizujących szkody zdrowotne,
 - g) współpraca z policją w celu prowadzenia wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 5) pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontaktu socjalnego:
- a) współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zielonej Górze w zakresie udzielania wsparcia finansowego i rzeczowego zgodnie z przepisami o pomocy społecznej,
 - b) zwiększanie dostępności mieszkań socjalnych dla absolwentów programów terapeutycznych utrzymujących trzeźwość,
 - c) współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami w celu uruchomienia działań na rzecz osób uzależnionych opuszczających zakłady karne, a zwłaszcza oddziały terapeutyczne dla osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych.

§ 6. W konsekwencji realizacji założonych celów i planowanych zadań przewiduje się:

- 1) redukcję problemów wynikających z używania substancji psychoaktywnych;
- 2) zwiększanie świadomości i poparcia dla działań z zakresu przeciwdziałania narkomanii podejmowanych na rzecz społeczności lokalnej, a w szczególności dzieci i młodzieży;
- 3) zwiększenie efektywności i atrakcyjności liczby wdrażanych programów profilaktycznych;
- 4) zmniejszanie skali problemów dotyczących rodziny, a wynikających z zachowań problemowych;
- 5) zwiększanie umiejętności i zasobów społecznych młodzieży, niezbędnych do radzenia sobie z problemami oraz kształtowanie postaw społecznych w oparciu o wartości akceptowane społecznie;
- 5) promowanie zdrowego stylu życia;
- 6) zwiększanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców Zielonej Góry;
- 7) analiza danych, uzyskanych od: instytucji i stowarzyszeń zaangażowanych w realizację *Programu*;
- 8) stałe monitorowanie sytuacji w zakresie: eksperymentowania z narkotykami, ich okazjonalnego przyjmowania i uzależnienia od środków psychoaktywnych.

§ 7. Realizacja Programu nastąpi poprzez:

- 1) udzielanie dotacji jednostkom spoza sektora finansów publicznych;
- 2) zakup usług od podmiotów fizycznych i prawnych;
- 3) tworzenie bazy merytorycznej, organizacyjnej i materialnej.

Rozdział 4

Źródła i zasady finansowania

§ 8. Finansowanie Programu dokonywane będzie w ramach środków własnych Miasta oraz z darowizn, zapisów i innych wpływów od osób fizycznych i prawnych.

Rozdział 5

Kontrola efektywności Programu

§ 9. 1. Po zakończeniu realizacji zadania podmioty uczestniczące zobowiązane są do przedstawienia Prezydentowi Miasta sprawozdań oraz przeprowadzenia ewaluacji rezultatów swojej działalności.

2. Prezydent Miasta przedkłada Radzie Miasta, do końca pierwszego kwartału roku następnego, sprawozdanie z wykonania *Programu*.

§ 10. Ocena efektywności wdrażania podjętych działań prowadzona będzie na trzech poziomach:

- 1) ewaluacji procesu, tj. jak przebiegała realizacja zadania;
- 2) ewaluacji wyniku, tj. na ile udało się zrealizować cele zakładane w *Programie*;
- 3) ewaluacji wpływu, tj. czy program przyniósł efekty wykraczające poza samych uczestników zadania, np. zmiany zachowań rodziców, środowiska lokalnego itp.

Rozdział 6

Przepisy końcowe

§ 11. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Zielona Góra.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2010 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Adam Urbaniak